Varlık Felsefesi - 1

1. Antik Çağ boyunca, Sokrates öncesi filozoflar tamamen materyalist bir tavırla, öncelikle zihinden bağımsız bir gerçekliğin olduğunu düşünmüşlerdir, ancak bundan sonra varlığın bilgisinin ne şekilde elde edilebileceğini sorgulamaya başlamışlardır.

Parçada sırasıyla aşağıdaki hangi disiplinlerden söz edilmektedir?

A) Ontoloji - Etik
B) Metafizik - Epistemoloji
C) Ontoloji - Epistemoloji
D) Estetik - Ontoloji
E) Ontoloji - Metafizik

2. Gerçek varlık, zaman ve mekana bağlı olan, nesnel olarak var olandır. İdeal varlık ise zaman ve mekan dışı olan, zihnin ürünü olan varlıklardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı bir varlık tarzına örnek verilebilir?

A) İnsan
B) Pi sayısı
C) Masa
D) Kalem
E) Hava

3. Felsefe tarihinde ilk filozofların ele aldığı problem "arkhe" sorunuydu. Bu filozofların ilk nedeni araması, ana maddenin doğanın içinde aranmasına neden olmuştu. Yani filozoflar aslında "Varlık var mıdır?" sorusuna "vardır" diye cevap vermişlerdi.

Bu parçadaki sorunun ardından filozofun aşağıdaki hangi sorunu ele alması beklenir?

A) Evrende amaçlılık var mıdır?
B) Varlığın mahiyeti nedir?
C) Görünenin ardındaki asıl gerçeklik nedir?
D) Varlık değişir mi?
E) Evren sonlu mudur?

MEB 2018 - 2019 • Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

4. Günümüzde ontoloji ve metafizik çoğu zaman eş anlamlı olarak kullanılıyor olsa da, ontoloji daha çok olgusal varlıklarla, metafizik ise ideal varlıklarla ilgili bir disiplin olarak değerlendirilmektedir. Varlık felsefesi ise, bir yandan var olanları açıklamaya çalışan ontoloji olarak değerlendirilirken, diğer yandan görünenin ardındaki gerçeği anlamaya çalışan metafizik karşılığında da ifade edilmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi daha çok metafiziğin konusu içinde yer almaktadır?

A) Varlığın gerçeği
B) Varlığın nasıl oluştuğu
C) Varlığın bir amaç taşıyıp taşımadığı
D) İlk etkin nedenin ne olduğu
E) Varlığın mahiyetinin ne olduğu

5. "Fizik ötesi" anlamına gelen "metafizik"; başlangıçta ontolojik sorgulamalarla ilk felsefe olarak karşımıza çıkar. Daha sonra fizik ötesi konu ve sorgulama alanları üzerinden, kendine özgü bir düşünme alanına dönüşmeye başlar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi metafiziğin kendine özgü sorduğu sorulardan biri <u>olamaz</u>?

A) Ölümsüzlük nedir?
B) Asıl varlık nedir?
C) Ruh var mıdır?
D) Evren amaçlı mıdır?
E) Evrenin yapısı nasıldır?

6. Önce felsefe vardı. Bilimlerin tek tek felsefeden ayrılıp bağımsız bir bilim haline gelmesine karşın, felsefenin varlığın tamamına ilişkin bakış açısı hiç değişmemiştir.

Buna göre felsefenin varlığa bakış açısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir bütün olarak ele alır.
B) Değişmez yönlerini ele alır.
C) Nicelik olarak düşünür.
D) İdea olarak kabul eder.
E) Kavram olarak sorgular.

Varlık Felsefesi - 1

7. I. Thales: "Varlığın ana maddesi sudur."
II. Anaximenes: "Varlığı varlık yapan havadır."
III. Herakleitos: "Tüm var olanların özü ateştir."
IV. Platon: "Asıl var olanlar idealardır."
V. Empedokles: "Tüm var olanlar; su, hava, ateş ve toprağın karışımıdır."

Buna göre varlığı niteliği bakımından diğerlerinden farklı şekilde ele alan düşünür aşağıdakilerden hangisidir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. Platon'a göre iki farklı masa vardır: Bir yanda üzerinde yemek yediğim masa, diğer yanda masa ideası. Aristoteles'e göre ise masayı masa yapan özellik vardır; maddesi, amacı, formu, sebebi.

Buna göre iki filozofun "masa**" kavramını farklı şekillerde açıklamalarının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Varlığa bakış açıları
B) Tutarlı olmaları
C) Bilime değer vermeleri
D) Nesnel düşünmeleri
E) Sistematik olmaları

9. Varlıkları sadece dışımızdaki maddi unsurlar olarak göremeyiz; aksi takdirde, matematiğin sayılar dünyasını da, edebiyatın düşsel zenginliğini de yok saymamız gerekir.

Verilen açıklamada varlığa ilişkin yapılan ayrım aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Canlı ve cansız varlıklar
B) Sonlu ve sonsuz varlıklar
C) Akli ve akıl dışı varlıklar
D) Duygulu ve duygusuz varlıklar
E) Gerçek ve düşünsel varlıklar

10. • Varlık ideadır.
• Varlık maddedir.
• Varlık hem idea hem maddedir.
• Varlık oluştur.
• Varlık fenomendir.

Varlık hakkındaki bu görüşler, aşağıdaki sorulardan hangisine verilmiş cevaplar olabilir?

A) Varlık var mıdır?
B) Varlığın niteliği nedir?
C) Varlığın niceliği nedir?
D) Gerçekten bir şey var mıdır?
E) Varlık mümkün mü zorunlu mudur?

11. Öğretmen, tahtaya 1 rakamını çizerek öğrencilere sorar: Arkadaşlar bu tahtaya çizdiğim şey nedir? Öğrenciler hep bir ağızdan bir (1) der. Bunun üzerine öğretmen tahtaya çizdiği 1 rakamını parmaklarıyla silerek öğrencilere: Hayır bu 1 değil, bakın bu parmağımdaki tozdan başka bir şey değil. Eğer dediğiniz gibi bu tozlar 1 olsaydı benim onu silmem halinde yok olması gerekirdi. Peki bu 1'i sildiğimde yok oldu mu? Hayır, zihninizde varlığını devam ettiriyor.

Parçaya göre öğretmenin "1" **örneğini vererek, cevabını aradığı soru aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Arkhe nedir?
B) Varlık nedir?
C) Var olanların özü nedir?
D) Var olanlar ölçülebilir mi?
E) Varlık hangi tarzda vardır?

12. Normalde somut varlıkların gerçekliğinden şüphe edilmez. Bu durum somutluğun bize yaşattığı duyumsamalardan kaynaklanır. Oysa var kabul ettiğimiz hiçbir varlık sadece somut olduğu için duyumsanmaz; belli bir niteliği bize taşıdığı için duyumsanır. Burada gerçekliği şüpheli kılan şeyse, sözü edilen niteliğin değişebilir olmasıdır.

Bu parçada ontolojinin aşağıda verilen hangi problemi tartışılmaktadır?

A) Varlığın göreceli olup olmadığı
B) Varlığın amacının ne olduğu
C) Varlığın özünün ne olduğu
D) Varlık olmanın ne anlama geldiği
E) Asıl varlığın olup olmadığı

